

LMSP 11. KONFERENCE • 29.10.2026

Par ilgtspējīgu saimniekošanu un izdzīvošanu

Guntis Gūtmanis

Latvijas Lauksaimniecības organizāciju sadarbības
padomes priekšsēdētājs

Saimniecība, kas neizdzīvo, nav ilgtspējīga

57 400

lauku saimniecību Latvijā

-17 % pret 2020. gadu

Gandrīz katra sestā saimniecība dažos gados ir pazudusi.

LOSP VADLĪNIJU LOĢIKA

Konkurētspējīga saimniecība

Stabila ražošana

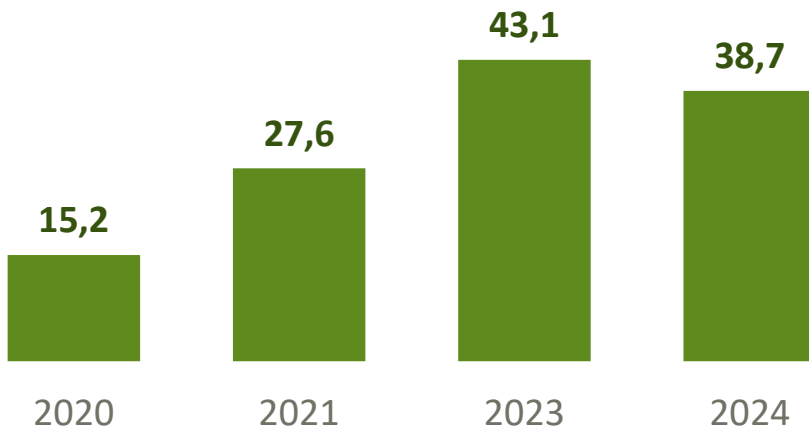

Pārtikas drošība

Pamatā: augsne · ūdens · enerģija

Neprognozējama zeme: lauks un mežs

Applūdušās lauksaimniecības platības, tūkst. ha

2025. gadā cietuši 92 975 ha sējumu

 +43 %

ražošanas izmaksas pret 2019.–
2021. gadu

 7 949 ha

sanitāro ciršu mežā 2025. gadā

Kad banka zina labāk par saimnieku

Latvijas Bankas ieteikumi kā „nelabvēlīgu darbību” min:

Laukā

- ✗ Lopbarība aramzemē sētos zālājos
- ✗ >1 liellopu vienība uz ha
- ✗ Aizauguša lauka atjaunošana
- ✗ Ūdens ņemšana virs 10 m³ dienā

Mežā

- ✗ Meža atjaunošana ar eglēm
- ✗ Mehāniska augsnes sagatavošana
- ✗ Meliorācija mežā
- ✗ Dziļas rises mežizstrādē

**Ierobežo?
Kompensē.**

18,4 %
sauszemes aizsargāta

LOSP pieeja:
vērtēt pēc rezultāta, ar
esošiem datiem

Maksāt par rezultātu, nevis par papīriem

LOSP vadlīniju rekomendācijas - der arī meža nozarei

01

Vieni dati

LAD, VAAD un Meža reģistrs
— bez jaunām atskaitēm

Vadlīnijas 6.6

02

Atbalsts pēc rezultāta

Un pēc lieluma, nevis pēc
apgūtās naudas

Vadlīnijas 6.1–6.4

03

Ātrākā atdeve vispirms

Augsnes analīzes, kaļķošana,
meliorācija

Vadlīnijas 6.7

Kopā ar meža nozari: ūdens · organiskās augsnes · LB ieteikumi · kompensācijas

Uzticies, bet skaties, kam

“ *Fide, sed cui vide*

Konferences devīze — un mūsu princips:
uzticēšanās, kas balstīta datos

Nozarēm

Viena zemes izmantotāju
pozīcija ES 2028–2034

Valstij

Vieni dati, bez jaunām
atskaitēm

Zinātnei

Skaitļi, kas der arī
saimniekam

Ilgtspēja sākas ar saimnieku, kurš paliek.

Avoti: konferences programma (db.lv); LOSP vadlīnijas 6.5–6.6

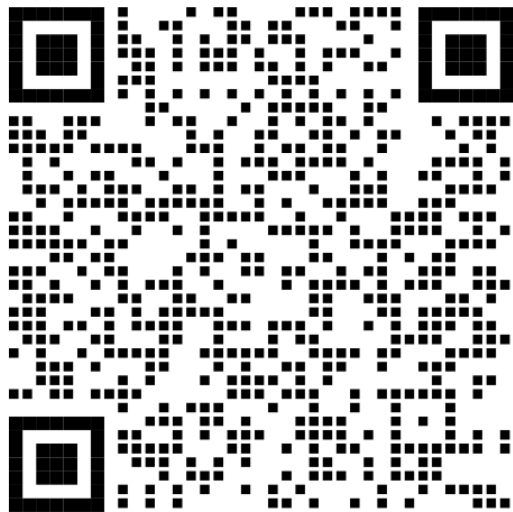
LEJUPIELĀDĒJIET

Vadlīnijas ilgtspējas mērķu sasniegšanai lauksaimniecībā Latvijā

33 rekomendācijas sešās jomās:

enerģija · oglekļa lauksaimniecība · finanšu ilgtspēja · augsne ·
ūdens · ES atbalsts

Projekts EKII-9/26, finansē Emisijas kvotu izsolīšanas
instrumentu

Lejupielādē vadlīnijas

PARITĀTE

Latvijā - augstākie minimālie ciršanas vecumi reģionā

Priede 100, egle 80, bērzs 70 gadi.
Somijā un Norvēģijā lemj meža īpašnieks.

Avots: Neatkarīgā Rīta Avīze, A. Beitāns, 09.04.2026;
dati - ZM (A. Krauze)

Minimālie koku ciršanas vecumi

NOZĪMĪGĀKAJĀS EIROPAS
MEŽA VALSTĪS

BŪSIM DROSMĪGI

Guntis Gūtmanis

Latvijas Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padomes priekšsēdētājs
guntis.gutmanis@losp.lv